

Informatiebrochure/Good practices Project UBO's uit hoog risicolanden

1 INLEIDING

Afgelopen periode verrichtte DNB thematisch onderzoek bij trustkantoren naar 'ultimate beneficial owners' (UBO's) afkomstig uit hoog risico landen. Specifiek had DNB daarbij aandacht voor Politically Exposed Persons (PEP's)¹ afkomstig uit die landen vanwege het verhoogd corruptierisico.

Corruptie is een wereldwijd probleem en van nature verbonden aan crimineel gedrag, diefstal en fraude. Het geldt dat met corruptie is verworven, wordt vaak verplaatst naar andere jurisdicties. Hierbij worden regelmatig zakenrelaties, vrienden of familieleden als eigenaar van de vennootschappen vermeld om het spoor te maskeren. Corruptie is erg schadelijk voor de reputatie van de trustsector, de financiële sector en het vertrouwen in de overheid. Het risico dat internationale geldstromen afkomstig zijn uit corruptie, is groter wanneer de klant of de UBO een PEP is. Zeker wanneer de (voormalig) PEP zakelijke belangen heeft in industrieën die van nature gevoelig zijn voor corruptie, zoals de grondstoffen-, de energie-, defensiesector en voormalig staatsbedrijven. Het is dan ook noodzakelijk dat trustkantoren de grootst mogelijke inspanningen doen om een actueel en volledig beeld te hebben van hun cliënten en de UBO's.

Tijdens het onderzoek bleek dat verschillende trustkantoren behoefte hebben aan meer informatie en houvast hoe de risico's van dergelijke klanten te beoordelen. Daarom stelt DNB deze informatiebrochure/good practices ter beschikking.

U kunt deze informatie/good practices meenemen in uw inspanningen ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering. DNB acht deze informatie/good practices nuttig voor een goed klantenonderzoek. Houd bij de bestudering van dit document in het achterhoofd dat een andere of strengere uitleg van de regels in bepaalde situaties noodzakelijk kan zijn. De afweging en de verantwoordelijkheid daarvoor berusten volledig bij het trustkantoor. DNB zal in de toekomst vragen hoe u deze informatie/good practices heeft verwerkt in uw bedrijfsvoering.

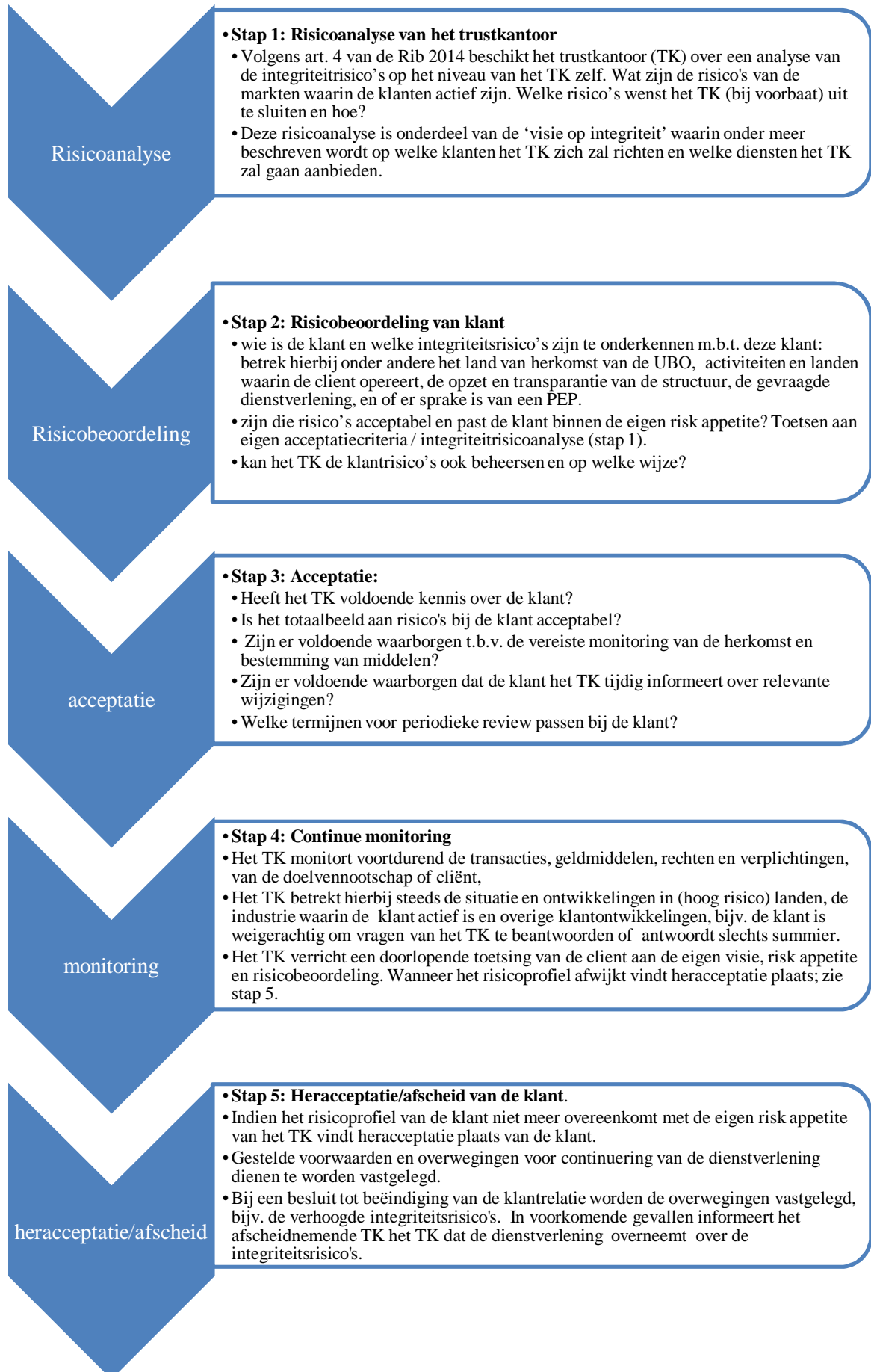
In paragraaf 2 vindt u een beschrijving van de vereiste risicoanalyse voor klantacceptatie. In paragraaf 3 vindt u enkele basisvereisten die vanuit het onderzoek extra aandacht verdienen. Verder vindt u good practices van oplossingen, maatregelen en ideeën die andere trustkantoren implementeerden om de verschillende integriteitsrisico's inzichtelijk te maken en te beoordelen.

Meer informatie over PEP's kunt u vinden in de FATF Guidance on Politically Exposed Persons Recommendations 12 & 22.

---

¹ Richtlijn 2006/70/EG, 1 augustus 2006: 'Onder politieke prominente personen worden personen verstaan, die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed, en de directe familieleden of naaste geassocieerden van deze personen.'

2 KLANTACCEPTATIE EN MONITORING

3 PRAKTIJKVOORBEELDEN

Hieronder noemt DNB eerst een aantal basisvereisten voor een goed cliëntenonderzoek bij UBO's uit hoog risicolanden. Let op: deze basisvereisten zijn niet limitatief, maar aandachtspunten vanuit het onderzoek. Vervolgens komt ook een aantal good practices van trustkantoren aan bod die DNB is tegengekomen tijdens de onderzoeken, die mogelijk ook voor uw trustkantoor goed toepasbaar kunnen zijn.

3.1 Basisvereisten

Breng uw Politically Exposed Persons (PEP's) voldoende in beeld:

Voor een goede risicobeoordeling van uw cliënten is het noodzakelijk om uw PEP's voldoende in beeld te hebben, ook wanneer deze cliënten op dit moment niet meer politiek actief zijn.

De politieke netwerken van UBO's die in het verleden een politieke functie hebben vervuld, blijven namelijk vaak jarenlang bestaan. Het trustkantoor hanteert daarom als uitgangspunt 'once a PEP, could always remain a PEP'-benadering. Dit betekent dat het trustkantoor risicogebaseerd beoordeelt of een UBO, ook na zijn politieke carrière, als PEP moet worden aangemerkt. Deze overwegingen legt het trustkantoor vast.

Maak een totaalscan:

Het trustkantoor maakt een totaalscan van de UBO én de omgeving rond de UBO. Een dergelijke scan is bij UBO's uit hoog-risicolanden – en vooral bij PEP's – essentieel om te verrichten. Deze informatie is noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken van de integriteitrisico's.

Wanneer het niet lukt om voldoende informatie te verkrijgen om zich een goed beeld te vormen over de UBO, de herkomst van zijn vermogen of zijn buitenlandse activiteiten, accepteert het trustkantoor deze klant niet.

Zet ervaring en expertise in:

Het trustkantoor zorgt ervoor dat klanten uit Oekraïne, Rusland of andere hoog-risicolanden worden bediend door een team waarin voldoende **ervaring** (senior niveau) en **expertise** zit om de integriteitrisico's verbonden aan de dienstverlening te allen tijde te kunnen monitoren.

Onder voldoende expertise wordt onder andere verstaan het in voldoende mate beheersen van de buitenlandse taal om documentatie in die taal te kunnen beoordelen, lokale media te screenen en direct te kunnen overleggen met plaatselijke contactpersonen. Daarbij is er nadrukkelijk ook oog voor de negatieve publiciteit over cliënten.

Toets de klanten:

Naast de voortdurende controle verricht het trustkantoor periodiek een formele **heracceptatie** van haar klanten. Hoe hoger het risico van een klant, hoe vaker een dergelijke heracceptatie wordt uitgevoerd.

Indien uit de geactualiseerde risicobeoordeling van de klant blijkt dat de integriteitrisico's te groot zijn, neemt het trustkantoor ook daadwerkelijk afscheid van de klant. Het trustkantoor heeft hiervoor een exit-beleid ontwikkeld dat vermeldt; hoe en wanneer afscheid wordt genomen van een klant, welke stappen daarvoor moeten worden gezet, door wie en binnen welke periode.

3.2 Good practices

Vraag om extern advies:

Het trustkantoor huurt een gespecialiseerd bureau in om aanvullend onderzoek te doen naar de UBO/PEP wegens mogelijk 'conflict of interest' tussen de zakelijke belangen en politieke invloed. Aan de hand van een dergelijke rapportage maakt het trustkantoor zijn eigen afweging over de risico's van de klant en of die risico's acceptabel en gewenst zijn.

Concentreer de kennis:

Het trustkantoor heeft **gespecialiseerde 'desks'** van ervaren accountmanagers, waarbij kennis wordt gebundeld over een specifiek land, regio of industrieën, bijvoorbeeld Olie & Gas.

Gebruik de lokale contacten:

Het trustkantoor maakt gebruik van lokaal filiaal, bijvoorbeeld een Russisch of Oekraïens filiaal voor plaatselijke kennis en advies of bepaalde activiteiten en betalingen in die markt verklaarbaar zijn. Het trustkantoor wint via dat filiaal noodzakelijke informatie in over de klant of UBO. Uiteraard is het uiteindelijk het kantoor in Nederland dat de afweging maakt of de risico's acceptabel zijn en dus niet het buitenlandse filiaal.

Leer van eerdere zaken/rapporten:

Het trustkantoor leert van eerdere casussen en neemt kennis van de laatste FATF-rapporten. In juli 2011 heeft de FATF een rapport gepubliceerd waarin aan de hand van praktijkcasussen de wijzen worden benoemd waarop corruptiegeld wordt witgewassen: Laundering the proceeds of corruption. (<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Laundering%20the%20Proceeds%20of%20Corruption.pdf>). Ook heeft de FATF in juni 2013 een rapport gepubliceerd 'Money Laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals' (<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>) en in oktober 2013 de FATF 'Best practices Paper: The Use of the FATF Recommendations to Combat Corruption. (<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/BPP-Use-of-FATF-Recs-Corruption.pdf>)